

Колективен автор

**ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА РЪКОПИСНИ
ПАМЕТНИЦИ**

Колективна монография

Издателство „За буквите - О писменехъ“

София, 2026

Монографията е изготвена с финансовата помощ на Фонд „Научни изследвания“.

**Проект „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на
ръкописни паметници“**

Договор: КП-06-Н60/9 от 2021 г.

© Инна Димитрова, съставител и редактор, Георги П. Димитров, Катя
Рашева-Йорданова, Искра Цветанска, Деян Лесигярски, Красимира
Александрова, Бояна Минчева, Габриела Ангелова, автори, 2026

© проф. Катерина Попандонова, научен рецензент, 2026

© Йоанна Алексиева, дизайн на корицата, 2026

© Издателство „За буквите - О писменехъ“, 2026

ISBN

In memoriam

Проф. Хайнц Миклас
(1948 – 2023)

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

- 1.1. Европейски и световни практики
- 1.2. Интердисциплинарни изследователски модели в анализа на ръкописите
 - 1.2.1. Модел на допълваща експертиза (complementary expertise model)
 - 1.2.2. Интегративен проектно-ориентиран модел
 - 1.2.3. Компютърно-хуманитарен модел (computational humanities model)
 - 1.2.4. Консервационно-аналитичен модел
 - 1.2.5. Биокодикологичен модел
 - 1.2.6. Обобщение
- 1.3. Приложение на интердисциплинарните подходи при изследването на ръкописното наследство
 - 1.3.1. Интеграция на образни технологии в анализа на ръкописи
 - 1.3.2. Компютърни методи и автоматизиран анализ
 - 1.3.3. Материален и химичен анализ на ръкописите
 - 1.3.4. Биокодикология и произход на материалите
 - 1.3.5. Дигитални платформи и колаборативна среда
 - 1.3.6. Закljučителни наблюдения
- 1.4. Палимпсестът – кодикологични, палеографски и исторически аспекти
 - 1.4.1. Типология на палимпсестите
 - 1.4.2. Причини за възникване на палимпсестите
 - 1.4.3. Текстови слоеве и тяхната интерпретация
 - 1.4.4. Научна стойност на палимпсестите
 - 1.4.5. Етични и консервационни принципи при работа с оригинали
- 1.5. Резултати и изводи по Глава Първа

ГЛАВА 2. ТЕХНОЛОГИЧНИ И АНАЛИТИЧНИ МЕТОДИ

- 2.1. Мултиспектрално и хиперспектрално заснемане на старинни ръкописи

2.1.1. Обща информация

2.1.2. Теоретични и методологични основи на спектралното заснемане

2.1.3. Мултиспектрално заснемане на старинни ръкописи

2.1.4. Хиперспектрално заснемане на старинни ръкописи

2.1.5. Сравнителен анализ между мултиспектрално и хиперспектрално заснемане

1.1. Спектроскопски методи в анализа на пергамент и мастила

1.2. Цифрова обработка на изображения за палимпсести

1.3. OCR и машинно обучение при средновековни текстове

1.4. Изграждане на научна база данни и дигитален архив

ГЛАВА 3. ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КАЗУСИ

2.1. Славянски палимпсестни ръкописи в хранилища извън България.

2.1. Палимпсестите в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

2.2. Казус: „Драготин миней и апостол“ – материален анализ.

2.3. Други изследвани ръкописи

ГЛАВА 4. ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИАЛИЗАЦИЯ И УСТОЙЧИВОСТ

3.1. Проектът като образователна платформа

3.2. Популяризиране на резултатите

3.3. Перспективи за развитие